

Obrazloženje 1. - Kako se definira civilno društvo na razini Europske unije, a kako Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva definira civilno društvo Republike Hrvatske

Sudjelovanje u društvu kroz organizirane oblike civilnog društva (vjerske zajednice, udruge, sindikati, zaklade i dr.) jedna je od temeljnih sloboda istaknuta u desetcima i desetcima dokumenata relevantnih institucija (UN, Europska unija, Europska komisija, Europski gospodarski i socijalni odbor, Vijeće Europe i dr.).

Prema dokumentima relevantnih institucija na razini Europske unije (Izvor: Priopćenje Europske komisije - Prema osnaženoj kulturi savjetovanja i dijaloga – Opća načela i minimalni standardi primjenjivi na savjetovanje Komisije sa zainteresiranim stranama COM(2002) 704 final) civilno društvo, odnosno neprofitni/nevladin sektor definira se na sljedeći način:

- ... posebna uloga organizacija civilnog društva u modernim demokracijama tijesno je povezana s temeljnim pravom svakog građanina na udruživanje u svrhu ostvarenja zajedničkih ciljeva, **kao što je to istaknuto u članku 12. Europske povelje o temeljnim pravima**. Pripadnost nekom udruženju još je jedan oblik, osim članstva u političkim strankama ili sudjelovanja na izborima, aktivnog sudjelovanja građana. Problemi mogu nastati zato što ne postoji općeprihvaćena – a još manje pravna – definicija izraza „organizacija civilnog društva”. **Ipak, taj izraz može poslužiti za označavanje čitavog niza organizacija koje okupljaju različite sudionike na tržištu rada (primjerice sindikate i udruženja poslodavaca – „socijalne partnere”), organizacije koje predstavljaju socijalne i gospodarske subjekte koji nisu socijalni partneri u strogom smislu te riječi (primjerice organizacije potrošača), NVO-e (nevladine organizacije) koje okupljaju osobe koje imaju isti cilj, primjerice organizacije za zaštitu okoliša i zaštitu ljudskih prava, karitativne organizacije, organizacije iz područja obrazovanja i osposobljavanja, itd., organizacije koje djeluju u okviru lokalne zajednice (odnosno organizacije iznikle iz širokih slojeva stanovništva koje teže ostvarenju ciljeva svojih članova), primjerice organizacije mladih, obiteljska udruženja i sve one organizacije kroz koje građani sudjeluju u životu lokalne zajednice, te vjerske zajednice .**

Organizacije civilnog društva su, dakle, osim države i javne uprave, glavne strukturne jedinice društva a uključuju i gospodarske subjekte koji se općenito ne smatraju dijelom „trećeg sektora” ili NVO-a. Taj izraz, koji se odlikuje sveobuhvatnošću, pokazuje da je pojam organizacije civilnog društva duboko usađen u demokratske tradicije država članica Unije.

Nadalje, još u vrijeme dok je Republika Hrvatska bila zemlja kandidatkinja za članstvo u Europskoj uniji, Europska komisija je u svojoj komunikaciji s Hrvatskom (Izvor: Communication From The Commission To The Council, The European Parliament, The European Economic And Social Committee And The Committee Of The Regions - Civil Society Dialogue between the EU and Candidate Countries, COM(2005) 290 final) isticala kako se definira civilno društvo, te je isticala vjerske zajednice kao važan čimbenik hrvatskog civilnog društva.

- 1.3. Definition of civil society : Although the concept of civil society can be defined in many ways, the broadest and the most inclusive definition possible will be employed by the civil society dialogue . Civil society would thus include: the labour-market actors, i.e. the social partners (trade unions and employers federations); organisations representing social and economic players at large (consumer organisations for instance,); non-governmental organisations (NGOs) and community-based organisations, i.e. organisations at grass roots level through which citizens participate in local and municipal life (e.g. youth or family associations); **religious communities** and media.

- 3. INTRODUCING NEW ACTIVITIES; 3.1. Croatia: To this end, contacts between economic and social partners, NGOs, professional and business organisations and the media in the Eu and in Croatia should be encouraged, **as well as the involvement of other important civil society actors such as religious communities.**

Uzimajući u obzir da je na razini Europske unije jasno utvrđeno da su i vjerske zajednice gledano u smislu pružanja socijalnih usluga u društvu (a izdvojeno od vjerskih obreda) iznimno važan čimbenik organiziranog civilnog društva, odnosno da je utvrđeno da vjerske zajednice nisu nevladine organizacije i nisu humanitarne organizacije, ali da vjerske zajednice jesu organizacije civilnog društva i jesu - uzimajući u obzir njihovu ulogu u smislu socijalnih usluga koje pružaju u području promocije i zaštite kulturnih, socijalnih i ekonomskih prava, odnosno u području obrazovanja, suzbijanja siromaštva, rada sa starijima, mladima, djecom i dr., a izdvojeno od vjerskih obreda, - iznimno važan čimbenik hrvatskog organiziranog civilnog društva koji doprinosi rastu i blagostanju hrvatskog društva,

- a da spomenuto Izvješće (u kojem vjerske zajednice kao jedan od oblika organizacija civilnog društva nisu ni spomenute, niti se u istom spominje i sudjelovanje hrvatskih građana u hrvatskom društvu u pružanju socijalnih usluga kroz pravne osobe vjerskih zajednica kao kroz jedan od oblika organizacija civilnog društva u Hrvatskoj)
- te da isto hrvatske građane angažirane u hrvatskom društvu u pružanju socijalnih usluga kroz pravne osobe vjerskih zajednica kao kroz jedan od oblika organizacija civilnog društva niti ne „doživljava“ aktivnim/odgovornim građanima, niti ih „doživljava“ ravnopravnima onim hrvatskim građanima koji su angažirani u hrvatskom društvu kroz udruge i druge organizacije civilnog društva, kao što ne „doživljava“ ni da su pravne osobe vjerskih zajednica (gledano u smislu pružanja socijalnih usluga, a izdvojeno od vjerskih obreda) kao organizacije civilnog društva ravnopravne npr., udrugama, odnosno ostalim vrstama organizacija civilnog društva, onda nije teško izvesti opravdan i utemeljen zaključak da Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva ne definira civilno društvo u Hrvatskoj sukladno preporukama Europske komisije kako se definira civilno društvo.

U demokratskim društvima vjerske zajednice drže se iznimno važnim čimbenikom civilnog društva.

Situacija - da je Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina nakon provedene rasprave s većinom glasova (8 glasova „za“, 1 „protiv“ i 2 „suzdržana“) odlučio predložiti Hrvatskom saboru da donese Zaključak da se prihvaća Godišnji izvještaj o radu Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društava za 2015. godinu (a u kojem vjerske zajednice kao jedan od oblika organizacija civilnog društva nisu ni spomenute, niti se u istom spominje i sudjelovanje hrvatskih građana u hrvatskom društvu u pružanju socijalnih usluga kroz pravne osobe vjerskih zajednica kao kroz jedan od oblika organizacija civilnog društva u Hrvatskoj)- nije primjerena u jednoj demokratskoj državi kao što je Republika Hrvatska.